

FDI Izjava

Zagotavljanje osnovnega ustnega zdravstvenega varstva za razseljene osebe

SPREJELA Generalna skupščina FDI septembra 2018 v Buenos Airesu v Argentini

Kontekst

Priča smo obdobju, v katerem se stopnja globalnega prisilnega razseljevanja povečuje. Po podatkih Urada visokega komisarja Združenih narodov za begunce (UNHCR) je bilo do konca leta 2017 68,5 milijonov posameznikov po vsem svetu prisilno izseljenih zaradi preganjanja, oboroženih spopadov, splošnega nasilja, naravnih nesreč, lakote in gospodarskih sprememb. Skoraj 25 milijonov jih je bilo beguncev, 40 milijonov jih je bilo razseljenih interno in 3 milijonov je bilo prosilcev za azil.

Razseljene osebe spadajo v najbolj ranljive skupine. Imajo omejen dostop do preventivne in terapevtske zobozdravstvene oskrbe. Posledice nezdravljene zobne gnilobe in zobnih nujnosti so bolečine, motnje, sistemske bolezni in slaba kakovost življenja. Ovire za zobozdravstveno oskrbo razseljenih oseb vključujejo visoke stroške zobozdravstvene oskrbe, pomanjkanje zobozdravnikov in zobnega zavarovanja kot tudi jezikovne ovire v primeru razseljenih oseb v tujini, vključno s prosilci za azil.

Področje

Vlade, sodne in zakonodajne institucije bi morale priznati, da imajo zobni strokovnjaki dolžnost zagotavljanja zobozdravstvene nege na osnovi kliničnih nujnosti in ne na podlagi političnega, verskega, etničnega ali civilnega statusa. Vlade in zakonodajni organi ne bi smeli preprečiti ali celo ovirati te dolžnosti. Nevladne organizacije bi morale na področju javnega zdravja posredovati v izrednih razmerah. Vse zainteresirane strani morajo aktivno prispevati k 10. cilju Združenih narodov za spodbujanje trajnostnega razvoja: »Zmanjšanje neenakosti.«.

Opredelitve

Razseljene osebe so opredeljene kot osebe ali skupine oseb, ki so bile prisiljene pobegniti ali zapustiti svoje domove ali kraje običajnih prebivališč zaradi oboroženih spopadov, notranjega razdora in/ali običajnih kršitev človekovih pravic, kot tudi naravnih nesreč ali nesreč, ki jih je povzročil človek in vključujejo enega ali več izmed teh elementov.

Načela

Vsi ljudje imajo enake pravice do dostopa do ustnega zdravstvenega varstva.

Vsi ljudje, vključno z razseljenimi osebami, bi morali imeti dostop do ustrezne zdravstvene in zobozdravstvene oskrbe, brez predsodkov ali strahu pred diskriminacijo.

Politika

FDI:

- poudarja, da ne glede na politični, verski, etnični ali civilni status, razseljenim osebam pripada ustrezna osnovna ustna zdravstvena oskrba, pogojena s soglasjem in obvezana načelu zaupnosti;
- priznava, da so razseljene osebe lahko bolj dovzetne za diskriminacijo in zanemarjanje, zato morajo strokovnjaki za ustno nego nuditi ustrezno zdravljenje, kadar obstajajo klinične indikacije. Ustrezno zdravljenje se ne sme odložiti ali zmanjšati iz nekliničnih razlogov;
- priznava razseljene osebe kot ranljivo skupino, ki ima pogosto visoke potrebe po zdravljenju in več ovir, ki preprečujejo njihov dostop do ustrezne in pravočasne zobozdravstvene oskrbe;
- ugotavlja, da razseljene osebe nimajo dostopa do ustrezne in neprekinjene oskrbe. Iz teh razlogov morajo biti sprejeti ustrezni zdravstveni načrti za zagotavljanje trajnostnih in učinkovitih kliničnih rezultatov;
- priznava, da imajo zobni strokovnjaki etično zavezo zagotavljanja ustnega zdravstvenega varstva za vse ljudi, vključno z razseljenimi osebami;
- priznava, da zobni strokovnjaki potrebujejo ustrezen čas in zadostne vire za oceno kliničnih, fizičnih in psiholoških potreb razseljenih oseb;
- poudarja pomembnost popolnega sodelovanja in usklajevanja med vladnimi in nevladnimi institucijami, ki se ukvarjajo z razseljenimi osebami, ter krajevnimi zobozdravniškimi društvi za zagotavljanje ustrezne zobne oskrbe za razseljene osebe;
- spodbuja zobna združenja pri promoviranju pravic vseh ljudi, vključno z razseljenimi, za prejemanje potrebne in ustrezne zobozdravstvene oskrbe, ki je podprta z dokazi na osnovi klinične potrebe;
- odvrta od zakonodajne in državljanske prakse, ki razseljenim osebam omejujejo dostop do ustrezne zobozdravstvene oskrbe;
- spodbuja zobozdravstvene šole za pripravo študentov zobozdravstvene oskrbe, biti pristojni in samozavestni pri soočanju z izzivi pri zdravljenju razseljenih oseb;
- spodbuja države gostiteljice v sodelovanju z lokalnimi zobnimi združenji in s podporo vladnih in nevladnih organizacij za razvoj preventivnih in terapevtskih strategij in ukrepov za zmanjšanje ustnih bolezni med razseljenimi osebami;
- zahteva globalni pristop pri izpolnjevanju zdravstvenih potreb razseljenih oseb, ki vključujejo ustno zdravje kot bistveni sestavni del. Strategije za zdravljenje ustreznih zobnih potreb in preprečitev nadaljnjih bolezni med razseljenimi osebami bi morale biti vključene v tak pristop.

Ključne besede

Razseljene osebe; osnovno ustno zdravstvo; zobna etika.

Pravno obvestilo

Informacije v tej izjavi o politiki temeljijo na najboljših znanstvenih dokazih, ki so bili v danem trenutku na voljo. Lahko jih razlagamo tako, da odražajo prevladujoče kulturne občutljivosti in socialno-ekonomske omejitve.

Nadaljnje branje

1. Urad visokega komisarja Združenih narodov za begunce. Global Trends: 2017 v pregledu. Na voljo na <http://www.unhcr.org/en-us/statistics/unhcrstats/5b27be547/unhcr-global-trends-2017.html>.
2. Roucka TM. Access to dental care in two long-term refugee camps in western Tanzania; programme development and assessment. *Int Dent J* 2011 61(2):109–115.
3. Ogunbodede EO, Mickenautsch S, Rudolph MJ. Oral health care in refugee situations: Liberian refugees in Ghana. *J Refug Stud* 2000 13(3):328–335.
4. Geltman PL et al. Health literacy, acculturation, and the use of preventive oral health care by Somali refugees living in Massachusetts. *J Immigr Minor Health* 2014 16(4):622–630.
5. Davidson N et al. Equitable access to dental care for an at-risk group: a review of services for Australian refugees. *Aust N Z J Public Health* 2007 31(1):73–80.
6. United Nations Sustainable Development Goals. Division for Sustainable Development Goals. Department of Economic and Social Affairs. Na voljo na <https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>. Dostopano 23. 7. 2018